

Opzet communicatie exemplarische gebouwen

1. Kernboodschap
2. Persbericht
3. Overall planning
4. Draaiboek communicatie overall
5. Draaiboek per locatie, plus voorbeeldteksten
6. Raadsbrief
7. Overige communicatie: website, intranet, social media
8. QenA

Vanaf eind 2014 is onderzoek gedaan naar 14 locaties in de stad, bestaande uit:

Gebouw	Eigenaar
Basisschool Engelbert	O2G2
Ouderencomplex Amkemaheerd	Patrimonium
Wessel Gansfort college	Gemeente (iom schoolbestuur)
Lewenborg flat-Lijzijde	Nijestee
Verzorgingstehuis Bloemhof (Ten Boer)	Stichting Woonzorg Nederland
Gemeentelijke boerderij aan de Wolddijk (Ten Boer)	Gemeente Ten Boer
Tasmantoren	Lefier + vereniging eigenaren
Kantoorgebouw Kreupelstraat	Gemeente Groningen
Martinikerk	Stichting Martinikerk
Parkeergarage Ossemarkt	Q-park
Sportcentrum Kardingse	Gemeente Groningen
2 winkels aan de Herestraat	Etos en Steps (beide verschillende eigenaren)
Watertoren Noord	GMF Watertoren BV
Herestraat (RVS van ca. 25 panden)	Divers

Doel van het onderzoek

Inzicht krijgen in de maatregelen die kunnen worden toegepast om gebouwen weerbaarder te maken tegen de gevolgen van aardbevingen in een aantal exemplarische gebouwen in de stad.

Van belang voor de communicatie:

- Eerste keer voor de stad dat breed de 'risico's' voor een aantal gebouwen publiek worden gemaakt.
- Gaat om locaties met in veel gevallen publieke functie (groot groepsrisico).
- Kans op maatschappelijke onrust.
- Deels bewoonde flats en appartementen; extra gevoelig voor onrust, mede door potentieel economische schade.
- Diverse eigenaren/stakeholders/aanspreekpunten.

Algemene lijn in de communicatie:

- Uitgangspunt is dat we vanuit de gemeente zoveel mogelijk openheid betrachten. Dat betekent dat de rapporten (in principe) openbaar worden.
- De verantwoordelijkheid voor de communicatie richting eigenaren ligt bij de gemeente.
- De verantwoordelijkheid voor de communicatie richting bewoners en gebruikers ligt in eerste instantie bij de eigenaar. Gemeente zal waar wenselijk ondersteunen/ samen optrekken met de eigenaar.
- Regie op de publicatie richting pers en politiek ligt bij de gemeente.
- Persvragen worden door de gemeente beantwoord als ze gaan over de algemene uitkomsten en implicaties en de uitkomsten van gebouwen waar de gemeente eigenaar is.
- Bij vragen over de andere gebouwen wordt doorverwezen naar de eigenaar. Achter de schermen vindt intensief afstemming plaats.
- De rapporten over gebouwen zijn passief openbaar en worden derhalve niet meegezonden met de raadsbrief (digitaal) of ter inzage gelegd. Wel zijn ze opvraagbaar bij de gemeente, tenzij een eigenaar daartegen bezwaar heeft gemaakt.

NB Er is ambtelijk overwogen de rapporten over de gebouwen die niet in eigendom van de gemeente zijn uit de openbaarheid te houden. We adviseren echter om de openbaarheid voor alle gebouwen te laten gelden. De overwegingen daarbij:

- voorkomen dat het beeld ontstaat dat de gemeente resultaten in de doofpot wil stoppen;
- voorkomt speculatie;
- kans is zeer groot dat een aantal van de gebouwen alsnog naar buiten komt, dan liever in 1 keer, ook in het belang van de eigenaren.

Een eigenaar kan om diverse redenen bezwaren hebben tegen openbaarmaking. De mogelijkheid bestaat in dat geval om hiertegen bezwaar aan te tekenen (zie ook bijlage).

Opzet communicatie:

- Zakelijke toon; gematigd, bevestiging van bestaand beeld en oplossingsgericht.
- Per gebouw eigen plan van aanpak communicatie, gericht op eigenaren en bewoners/gebruikers (wordt apart uitgewerkt en is in voorbereiding);
- Voldoende aandacht voor de interne communicatie binnen de eigen organisatie;
- Perspresentatie van de generieke resultaten en aanbevelingen in wekelijkse persbriefing (geen aparte persconferentie);
- Communicatie richting Raad via een raadsbrief.

Opbouw centrale boodschap:

- Doel van de onderzoeken is inzicht krijgen in de maatregelen die kunnen worden toegepast om gebouwen weerbaarder te maken tegen de gevolgen van aardbevingen in een aantal exemplarische gebouwen in de stad, als voorbeeld voor de aanpak van andere gebouwen.
- De rapporten leveren veel nuttige informatie op voor de bredere aanpak in de stad, waarbij duidelijk is dat met relatief kleine ingrepen veel risico's kunnen worden vermeden. Voorbeelden: folie op glas, verstevigen losse elementen, verwijderen risicovolle elementen die bij een beving naar beneden vallen, vastzetten inventaris.

- De gebouwen die onderzocht zijn voldoen echter alle in meer of mindere mate niet aan de voorlopige richtlijn NPR. Dit bevestigt het beeld uit eerdere onderzoeken en komt overeen met de verwachting, want bestaande bouw is hier niet op ontworpen.
- In het rapport worden oplossingsrichtingen en mogelijke maatregelen geschetst.
- Er bestaan in een aantal gevallen vragen over de constructie van de gebouwen. Dit vraagt om nader onderzoek, zodat per gebouw exact beoordeeld kan worden waar welke maatregelen nodig of wenselijk zijn.
- De gemeente gaat eigenaren waar mogelijk faciliteren bij vervolgonderzoek. De gemeente neemt prioritering van nader onderzoek mee in de inbreng voor het meerjarenprogramma van de NCG.

Over het vervolg:

- Later dit jaar nieuwe seismische contouren, een definitieve NPR-richtlijn en meer duidelijkheid over risicobeleid.
- Dan ook duidelijker welke specifieke maatregelen nodig zijn.
- Gemeente gaat er van uit dat NAM en EZ deze kosten gaan vergoeden.
- Er is hierbij een belangrijke rol voor de NCG weggelegd.

Aandachtspunt bij de onderzoeken:

Meest kwetsbare of spraakmakende gebouwen zijn (in elk geval):

- Wessel Gansfort college
- Flat Lijzijde Lewenborg
- Tasmantoren
- Martinikerk

Ingezette middelen:

- Op maat gemaakte tekst aan bewoners/gebruikers, te verspreiden op maat per locatie/object;
- Persbericht;
- Brief aan de raad.
- **Communicatieplan per locatie bevat in elk geval:**
  - Wie is eigenaar?
  - Wat is er aan de hand?
  - Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven
  - Wie zijn de gebruikers?
  - Is er kans op sociale onrust?
  - Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?
  - Dmv welke kanalen?
  - Wat is de kernboodschap?
  - Wanneer gebeurt wat? Planning?
  - Consequenties voor vergelijkbare objecten?
  - Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Planning en proces naar openbaarmaking exemplarische gebouwen

De afronding van de rapporten over de veertien exemplarische gebouwen is aanstaande. Het proces tot openbaarmaking vergt nog een aantal stappen en afwegingen rondom openbaarmaking. Dit memo heeft tot doel hierin inzicht te verschaffen.

Planning:

	Voorgesprekken met de eigenaren over proces en openbaarmaking. Betrokkenen kunnen in deze periode al aangeven of ze bedenkingen hebben tegen openbaarheid
	NAM levert reviews bij de gemeente aan
	Samen met ABT Wassenaar zijn alle opmerkingen verwerkt en worden deze opnieuw aan NAM aangeleverd
	Globale check door NAM
	Stuk naar college en stuurgroep aardbevingen, als betrokkenen al hun bedenkingen hebben aangegeven kunnen we die alvast meenemen.
	Collegebesluit (Eerst in de ochtend stuurgroep aardbevingen) over de openbaarmaking van de rapporten
	Gesprekken met de eigenaren over de definitieve rapporten. Bij dit gesprek wordt het besluit tot openbaarmaking uitgereikt (en start de termijn)
	Periode (twee weken) start waarbij de rapporten nog niet openbaar worden gemaakt zodat mensen bezwaar kunnen maken en een voorlopige voorziening kunnen aanvragen tegen openbaarmaking en voorbereiding communicatie door eigenaren en door gemeente.
	openbaarmaking via persbericht, brief raad, persbriefing (regulier), communicatie richting bewoners/gebruikers (volgens draaiboek)

Over de openbaarheid:

- De rapporten zijn in principe openbaar. Dat wil zeggen, juridisch gezien is de verwachting dat de rapporten met een beroep op de WOB opvraagbaar zullen zijn (inschatting gemeentelijke jurist).
- Het voorstel is de rapporten passief openbaar te maken. Dit betekent dat de rapporten niet actief door ons worden verstrekt en/of op de website geplaatst, maar deze wel zijn op te vragen bij de gemeente. Een uitzondering vormen de rapporten over gebouwen die in gemeentelijk eigendom zijn. Deze worden wel actief openbaar gemaakt door ze op de gemeentelijke website te plaatsen.
- We willen de eigenaren de gelegenheid geven om bezwaar te maken tegen deze vorm van passieve openbaarmaking. Door een periode van twee weken in te bouwen, hebben betrokkenen nog een mogelijkheid om een onomkeerbare situatie te voorkomen en het besluit te laten toetsen door een rechter (middels een voorlopige voorziening). Als we eenmaal openbaar hebben gemaakt kunnen we dat immers niet meer terug draaien.
- De stuurgroep heeft eerder aangegeven dat zij geïnformeerd wil worden wanneer eigenaren bedenkingen hebben tegen openbaarmaking, zodat eerst een bestuurlijke afweging gemaakt kan worden om de betreffende rapporten uit de openbaarheid te houden. Dit in het besef dat met een beroep op de WOB openbaarheid alsnog waarschijnlijk is.

Het proces rondom openbaarmaking is dan het volgende:

- o Vanaf xx september vinden voorgesprekken plaats met de eigenaren waarin we o.a. aangeven het rapport passief openbaar te willen maken vanaf woensdag 14 oktober, de datum dat de gemeente naar buiten gaat. Aan de eigenaren wordt de vraag gesteld of zij hiertegen bedenkingen hebben. Dan zijn er verschillende mogelijkheden:
  1. Indien er geen bezwaren zijn worden de rapporten vanaf ... opvraagbaar (we gaan uit van passieve openbaarheid, mocht een eigenaar ook geen bezwaar hebben tegen het plaatsen van het rapport op de website, dan plaatsen we deze bij de rapporten van de gemeentegebouwen).
  2. Indien er wel bedenkingen zijn (op voorhand), wordt dit z.s.m. aan de stuurgroep voorgelegd. De verwachting is dat dit op ... aan de orde kan zijn. De stuurgroep kan dan voorstellen deze rapporten uit de openbaarheid te willen houden. Deze rapporten gaan dan niet naar buiten, passief of actief. Het college neemt dan geen formeel WOB-besluit. Dit besluit neemt het college pas als een WOB-verzoek wordt ingediend. Met een beroep op de WOB kan openbaarmaking later alsnog aan de orde zijn. We kunnen naar de betrokkenen niet garanderen dat we openbaarmaking tegen gaan en kunnen houden.
  3. Indien eigenaren eerst het definitieve rapport willen zien, bieden we hiervoor de gelegenheid van xxx tot en met xxx. Het kan ook zijn dat eigenaren die eerder aan hebben gegeven geen bezwaren te hebben, deze alsnog naar voren brengen na het zien van het definitieve rapport. Deze betrokkenen kunnen bezwaar indienen tegen het besluit om openbaar te maken (bezwaartermijn is 6 weken). Om een onomkeerbare situatie te voorkomen maken we in de periode van xx tot en met xxx de rapporten feitelijk nog niet openbaar. Men kan dan naast het bezwaar een voorlopige voorziening bij de rechtbank aanvragen. Als in die periode bezwaar wordt gemaakt en om een voorlopige voorziening is verzocht, moet) het betreffende rapport vooralsnog uit de openbaarheid worden gehouden. Als de voorlopige voorziening niet wordt toegewezen kunnen we het rapport na de uitspraak openbaar maken. Als de voorlopige voorziening wel wordt toegewezen mogen we het rapport

(nog) niet openbaar maken. Ook is het voorstel in deze gevallen de locatie/naam gebouw niet naar buiten te brengen. De mogelijkheid bestaat dan dat later (het rapport alsnog naar buiten komt.

Risico's

- Resultaten komen eerder al naar buiten, bijvoorbeeld naar aanleiding van de gesprekken in september/oktober kunnen eigenaren uit eigen beweging naar de pers stappen;
- Risico op onrust doordat eerder informatie naar buiten komt.

Ten Boer

Van de 14 exemplarische gebouwen zijn 2 gebouwen die in de gemeente Ten Boer gelegen zijn. Op 7 mei jl. is er met de burgemeester A. v/d Nadort en wethouder A. Postma gesproken over het onderzoek. Zij hebben aangegeven dat ze de rapporten, inclusief die van de gemeentelijke boerderij, alleen passief openbaar willen maken. Mede in het kader dat dit onderzoek geen harde conclusies geeft, maar een indicatie geeft van de weerbaarheid van gebouwen tegen aardbevingen.

Proces inzien rapporten door eigenaren exemplarische gebouwen

Advies is rapporten niet meegeven

Het advies is om de rapporten niet mee te geven zodat we geen risico lopen dat we de regie op dit proces kwijt raken. Bij een ongenuanceerd verhaal over de staat van een gebouw qua aardbevingsbestendigheid is niemand gebaat. Door de rapporten goed in te leiden, in perspectief te plaatsen en een zorgvuldig communicatietraject nemen we de kans op onrust zoveel mogelijk weg. Eigenaren moeten wel zo goed mogelijk gefaciliteerd worden om de rapporten in te kunnen zien.

Voordeel:

Door rapporten niet mee te geven houdt de gemeente de regie op het proces. Stel het rapport komt bij de pers dan bestaat het risico op een ongenuanceerd verhaal in de krant. Een journalist kan de meest gevoelige zinsnedes uit het rapport halen en publiceren zonder dat de gemeente het rapport kan duiden. Het niet duiden van de rapporten kan vervolgens onrust in de samenleving veroorzaken: wonen we wel veilig in de stad, hoe staat het dan met mijn woning/gebouw?

Bijkomend nadeel is dat dit het zorgvuldig communicatietraject richting eigenaren en vervolgens gebruikers verstoort. Gebruikers van een pand (bv. huurders van de Tasmantoren) lezen de mogelijk ongenuanceerde uitkomst van het rapport eerst in de krant zonder dat ze geïnformeerd zijn vanuit de verhuurder/gemeente.

Nadeel:

Door rapporten niet mee te geven kunnen eigenaren niet op hun gemak de rapporten inzien en dat kan irritatie veroorzaken. Eigenaren moeten op hun gemak het rapport kunnen doornemen. Het rapport zegt iets over hun eigendom dus zijn zij de belangrijkste belanghebbende. Daarom moeten ze op hun gekozen tijdstip in hun eigen tempo de rapporten door kunnen lezen. En daar eventueel met anderen over kunnen overleggen.

Overigens kunnen eigenaren ook met de inhoud van het rapport naar de media gaan als ze het rapport alleen hebben ingezien. Alleen heeft men dan niet de beschikking over het feitelijke rapport.

Zo goed mogelijk faciliteren

Door eigenaren zo goed mogelijk te faciliteren neem je het grootste struikelblok grotendeels weg. Bijvoorbeeld door ze gelegenheid te bieden om tijdens een bepaalde periode (bv. 10 dagen) bij ons de rapporten in te zien begeleid door een presentatie door de projectleider. Eventueel kan men ook meerdere keren het rapport inzien als daar behoefte aan is. Of bv. een bouwkundige meenemen.

Een alternatief is ruim van te voren contact opnemen en gesprekken inplannen wanneer het eigenaren uit komt. Eventueel ook 's avonds + naar mensen toe komen als dat handiger is.

Afspraak over inzien rapporten bestaat idealiter uit:

A. Presentatie over:

1. het onderzoek in het algemeen: aanleiding, hoe te duiden, plaatsen in context actualiteit
2. specifiek over uitkomsten gebouw

Ingewikkeld dan presentatie ABT, anders door projectleider gemeente.

Gelegenheid tot stellen van vragen.

B. Tijd bieden rapport in te zien

Gelegenheid tot stellen van vragen. Ook dagen erna.

C. Afspraken maken over openbaarheid en communicatie

(10)(2e) heeft nagekeken of het na 2 weken feitelijk verstrekken een 'harde' termijn is of dat we die nog kunnen verlengen als dat wenselijk is. Daar lijkt wel ruimte voor te zijn. In de wob (artikel 6 lid 5) staat dat we niet eerder verstrekken dan 2 weken na bekendmaking van de beslissing. Maar we kunnen dus wel langer wachten met het feitelijk openbaar maken. Als we mensen dus meer tijd willen geven om de feitelijke openbaarmaking ter toetsing voor te leggen aan de rechtbank dan kan dat.

Concept persbericht

Meer inzicht in aanpak versterking aardbevingen

Onderzoek exemplarische gebouwen Stad afgerond

Inzicht in maatregelen die mogelijk zijn om gebouwen beter bestand te maken tegen de gevolgen van aardbevingen. Dat is de belangrijkste opbrengst van onderzoek dat de gemeente Groningen liet uitvoeren naar een aantal gebouwen in de stad. De onderzoeken leveren daarnaast veel bruikbare informatie op over welke maatregelen mogelijk zijn om de veiligheid bij aardbevingen te vergroten. De gemeente neemt de ervaringen mee in de aanpak bij andere gebouwen. Bewoners en eigenaren van de onderzochte gebouwen zijn geïnformeerd over de uitkomsten en aanbevelingen.

Bestaande bouw voldoet voor het merendeel niet aan de richtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. Dit geldt ook voor de onderzochte gebouwen en komt overeen met de verwachting hierover, omdat voor bestaande bouw geldt dat in het verleden bij de bouw nooit rekening is gehouden met het risico op aardbevingen. De onderzoeken geven een beter inzicht in hoe dergelijke gebouwen en gebouwonderdelen kunnen worden versterkt.

In totaal werden veertien gebouwen onderzocht: Basisschool Engelbert, Ouderen centrum Amkemaheerd, Wessel Gansfort college, Lewenborg flat-Lijzijde, de Tasmantoren, Kantoorgebouw Kreupelstraat, de Martinikerk, Parkeergarage Ossemarkt, Sportcentrum Kardinge, twee winkels in de Herestraat en Watertoren Noord. Ook werden twee gebouwen in Ten Boer onderzocht: verzorgingstehuis Bloemhof en de gemeentelijke boerderij aan de Wolddijk. Van X gebouwen die onderzocht zijn, wordt de naam niet openbaar gemaakt, na bezwaar van de eigenaren.

Uit de onderzoeken blijkt dat in veel situaties met relatief eenvoudige ingrepen de veiligheid in en rond de gebouwen kan worden vergroot, bijvoorbeeld door het vastzetten van losse elementen, het aanbrengen van folie op glas of het verwijderen van een loszittende schoorsteen. Zeker bij lichtere bevingen, waar de stad tot op heden mee te maken heeft gehad, kunnen met dergelijke ingrepen verreweg de meeste risico's worden weggenomen.

Het onderzoek richtte zich voor een deel op de constructie van de gebouwen. Daarover is de conclusie dat vervolgonderzoek nodig is om te bepalen waar welke maatregelen noodzakelijk zijn. Vanwege het indicatieve karakter van de onderzoeken is voor alle locaties vervolgonderzoek noodzakelijk om met zekerheid te kunnen zeggen of de gebouwen niet voldoen aan de Nationale Praktijkrichtlijn 9998 (NPR). Daarnaast is het van belang om de onderzoeken af te stemmen op de definitieve NPR (verwacht december 2015). De gemeente neemt dit mee bij haar inbreng in het meerjarenprogramma van de Nationaal Coördinator Groningen.

Nader onderzoek in de komende periode moet duidelijk maken hoe aardbevingsbestendig gebouwen in de stad zijn. Dit gebeurt onder andere voor scholen en hoogbouw. Daarnaast worden in de loop van dit jaar nieuwe gegevens verwacht over de seismische activiteit en de risico's op zware bevingen in de regio. Op basis van die informatie ontstaat meer zicht op de versterkingsopgave van de stad.

BIJLAGE gemeentelijk juridisch advies over openbaarmaking

De rapporten zijn in opdracht van de gemeente Groningen gemaakt. Omdat wij de documenten (straks) onder ons hebben kan bij de gemeente op basis van de Wet openbaarheid bestuur (hierna Wob) verzocht worden om openbaarmaking.

Uitgangspunt van de Wob is dat documenten openbaar zijn tenzij er sprake is van een situatie/ reden welke genoemd is in de Wob.

De grond die in deze situatie zou kunnen spelen is onevenredige benadeling van een natuurlijk of rechtspersoon (artikel 10 lid 2 sub g Wob). Het is bv mogelijk dat een eigenaar van mening is dat bekendmaking van het rapport tot gevolg heeft dat de waarde van het huis/ pand zal verminderen.

Het is echter de vraag of dit wel een gevolg zal zijn van openbaarmaking. Een verkoper heeft immers zelf de kennis ook en heeft een informatieplicht naar een mogelijke koper.

Het is dan ook de verwachting dat op basis van de Wob de rapporten openbaar kunnen worden gemaakt.

Wel stellen we voor om belanghebbenden te informeren dat we de rapporten openbaar willen maken zodat ze eventueel hun bezwaren kenbaar kunnen maken. Als er negatieve reacties bestaan tegen openbaarmaking nemen we een besluit tot openbaarmaking maar maken de documenten niet gelijk openbaar bv 2 weken daarna. Men kan dan bezwaar maken en eventueel een voorlopige voorziening aanvragen bij de rechtbank.

Aanpak communicatie op locaties.

- De eigenaren zijn in de lead bij het informeren van hun bewoners, gebruikers van de gebouwen.
- De gemeente wil ze ondersteunen door:
  - - voorbeeld draaiboek
  - - voorbeeld brief
  - - afhandeling persvragen
  - - ondersteunen bij organisatie van een bijeenkomst

Voorbeeldbrief

Graag informeren wij u als bewoner van de GEBOUW over het volgende. De gemeente Groningen heeft een onderzoek laten doen naar een aantal gebouwen in de stad met als doel inzicht te krijgen in de vraag hoe gebouwen beter bestand kunnen worden gemaakt tegen de gevolgen van aardbevingen.

Onderzoek

Het onderzoek richtte zich op veertien verschillende soorten gebouwen in de stad, zoals een verzorgingshuis, een woontoren, twee winkels, twee scholen, een kerk en een flat. Geen van de onderzochte gebouwen voldoet volledig aan de voorlopige NPR voor aardbevingsbestendig bouwen, dat richtlijnen bevat voor nieuwe en bestaande woningen in een gebied dat met aardbevingen te maken heeft. Dit komt overeen met de verwachting, omdat bij de meeste bestaande bouw nooit rekening is gehouden met het risico van aardbevingen. Conclusie van het onderzoek is dat voor al deze gebouwen blijkt dat deze met de juiste maatregelen beter weerbaar zijn te maken tegen de gevolgen van een aardbeving.

LOCATIE GEBOUW NAAM

Met deze brief willen wij u informeren dat in het gemeentelijk onderzoek de GEBOUW een van de onderwerpen van onderzoek is geweest. Net als voor de meeste bestaande bouw geldt ook voor dit gebouw dat het niet (volledig) voldoet aan de eisen van aardbevingsbestendigheid. De bevindingen voor GEBOUW zijn vastgelegd in een rapport. Hieruit blijkt dat in veel situaties met relatief eenvoudige ingrepen de veiligheid in en rond het gebouw kan worden vergroot, bijvoorbeeld door VOORBEELDEN (zoals het vastzetten van losse elementen, het aanbrengen van folie op glas of het verwijderen van een loszittende schoorsteen). Zeker bij lichtere bevingen, waar de stad tot op heden mee te maken heeft gehad, kunnen met dergelijke ingrepen verreweg de meeste risico's worden weggenomen.

Het onderzoek richtte zich voor een deel op de constructie van het gebouw. Daarover is de conclusie dat vervolgonderzoek nodig is om te bepalen welke maatregelen noodzakelijk zijn. De gemeente wil de eigenaren daarbij ondersteunen, waarbij het uitgangspunt is dat NAM de kosten voor noodzakelijke ingrepen voor zijn rekening neemt. Met de gemeente is daarom afgesproken dit vervolgonderzoek te bespreken met NAM met het doel deze uit te laten voeren. DE EIGENAAR overlegt op de korte termijn samen met de gemeente welke maatregelen al eerder kunnen worden getroffen en hoe dat moet gebeuren. Zodra dit duidelijk is wordt u daarover nader geïnformeerd.

Informatiebijeenkomst

We kunnen ons voorstellen dat dit bericht vragen bij u oproept. Daarom nodigen wij u graag uit voor een informatiebijeenkomst op: **DATUM TIJD EN PLAATS**. Het is een besloten bijeenkomst, alleen voor bewoners van de **GEBOUW**, zonder pers. Tijdens de bijeenkomst informeren wij u over het gemeentelijke onderzoek en de vervolgstappen die we gaan nemen. De uitkomsten en aanbevelingen kunt u ook nalezen in het rapport zelf. U kunt dit opvragen bij de **EIGENAAR**.

Verder kunt u met uw vragen bellen met **NAAM**, telefoon 0900-8400 of **NAAM** van de gemeente Groningen, telefoon.

EVENTUEEL Inloopspreekuur

Daarnaast organiseren wij een inloopspreekuur in **LOCATIE**, waarop u vanaf **DATUM** tot en met **DATUM** tussen **TIJD** uur op werkdagen terecht kunt. Medewerkers van **EIGENAAR** en de gemeente staan daar voor u klaar. Ook vandaag kunt u er al terecht tussen **TIJD**.

Met vriendelijke groet,

ALLEEN EIGENAAR OF OOK DE GEMEENTE?

Wessel Gansfort college / Heerdenpad

Wie is eigenaar?

Christelijke Scholengemeenschap Groningen

De gemeente Groningen is geen eigenaar (ook niet geweest) van gebouwen van christelijke scholen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste onderzocht?

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek geweest. Daarvan zijn de uitkomsten nu bekend.

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

CSG Wessel Gansfort: Leraren, leerlingen

Op de CSG Wessel Gansfort kun je vmbo- theoretische leerweg (tl), havo, atheneum of atheneum+ volgen. De vestiging heeft ongeveer 900 leerlingen

Is er kans op sociale onrust?

Verwachting is van niet, in bv. gemeente Loppersum ook geen grote onrust. Aan de andere kant gaat het wel om kinderen, ligt altijd gevoelig, kan dus onrust ontstaan.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Gaat om voortgezet onderwijs: informeer je kinderen zelf en hun ouders?

Dmv welke kanalen?

Kinderen via:

Ouders via:

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook scholen niet. Daarom heeft de gemeente onderzoek gedaan en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder. De resultaten wijzen uit dat .....

De gemeente en het schoolbestuur willen de lessen zo min mogelijk verstoren en overlast zoveel mogelijk voorkomen. Daarom .....

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Het bredere onderzoek naar scholen loopt. Zodra daar resultaten van bekend zijn, kijken we per school wat eventueel te doen.

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Schoolbestuur communiceert met locatiemanager/directeur

Locatiemanager/directeur communiceert met leerkrachten

Hoe naar ouders en kinderen?

I.o.m. CSG communicatieaanpak bepalen.

Zorgcentrum Amkemaheerd

Wie is eigenaar?

Patrimonium

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

- Senioren, al dan niet met zorg
- ?

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek. Maar als het gaat om een kwetsbare doelgroep: ouderen/mensen die zorg nodig hebben is de kans wel groter.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Gebruikers onder te verdelen in:

- Medewerkers
- Bewoners: senioren
- Familie van bewoners

Dmv welke kanalen?

Medewerkers: werkoverleg

Bewoners/familie: uitnodigen voor bijeenkomst? Brief?

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook woon/zorgcentra niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit voor andere seniorencomplexen en woon/zorgcomplexen? Informeren via brief.

Info ook naar KCC.

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Patrimonium eigenaar

Gemeente doet onderzoek

I.s.m. eigenaar Patrimonium verdere communicatie oppakken.

Basisschool Engelbert

Wie is eigenaar?

Openbaar Onderwijs Groep Groningen (O2G2) is juridisch eigenaar: verantwoordelijk voor het schoolgebouw.

Gemeente Groningen is economisch eigenaar : als een schoolgebouw leeg komt te staan, komt het weer in handen van de gemeente.

Nuance, niet publicabel:

Gemeente is wel aansprakelijk voor constructiefouten. Waarbij het de vraag is of dit constructiefouten zijn, bij de bouw geen rekening gehouden met aardbevingen.

Openbare schoolgebouwen waren in handen van de gemeente, na de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs is het langzamerhand over gegaan naar O2G2, waarbij O2G2 soms aangeeft dat het nog niet helemaal zover is.

Informatie via (10)(2e)

Wat is er aan de hand?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

OBS De Driebond

De Driebond is een openbare Daltonbasisschool met twee locaties, één in Ruischerbrug (groepen 1 t/m 3) en één in Engelbert (groepen 4 t/m 8).

Leerkrachten, kinderen, ouders, personeel.

Is er kans op sociale onrust?

Verwachting is van niet, in bv. gemeente Loppersum ook geen grote onrust. Aan de andere kant gaat het wel om kinderen, ligt gevoelig, kan dus onrust ontstaan.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Eerst leerkrachten, vlak daarna ouders. Kinderen ook?

Dmv welke kanalen?

Brief/bijeenkomst?

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook scholen niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Het bredere onderzoek naar scholen loopt. Zodra daar resultaten van bekend zijn, kijken we per school wat te doen.

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Opvallende zaken uit het rapport:

'Voor wat betreft de veiligheid belangrijk is om de verbinding tussen wanden en vloeren te verbeteren en de niet-constructieve elementen extra te borgen. De bouwkosten voor deze ingrepen worden geschat op een bedrag tussen de € 100.000,- en € 200.000,- exclusief btw en bijkomende kosten. Het doorvoeren ervan zal overlast geven op het bedrijfsproces.'

'Daarnaast is de houten vloerconstructie niet als vloerschijf uitgevoerd. Voor de veiligheid in het gebouw zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk.'

'De huidige topgevels aan de voor- en achterzijde zijn niet verankerd aan het dakvlak. Vanwege de kwetsbaarheid van metselwerk wanden is het noodzakelijk om hier iets aan te doen.'

'Het uitvallen van een of meerdere stiepen kan het bezwijken van de vloerschijf tot gevolg hebben. Voor de veiligheid van de constructie is het noodzakelijk dat die functie in tact blijft.'

'Het enkel glas zal bij een beving, afhankelijk van de intensiteit, breken'

'Ten behoeve van de vluchtweg is het belangrijk dat de uitbouw niet bezwijkt.'

'Voor de veiligheid dienen de armaturen te worden gezekeerd door middel van een eigen constructie.'

Bij conclusies:

'Gebruiksveiligheid

In de analyse is vastgesteld dat een aantal aspecten niet voldoet aan de gestelde eisen van het toetsingskader. De gebruiksveiligheid van het gebouw ten aanzien van seismische belastingen is voor de gekozen grenstoestanden daarmee onvoldoende.'

Gemeentelijke boerderij aan de Wolddijk Ten Boer

Wie is eigenaar?

Gemeente Ten Boer

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit pand als een van de eerste gebouwen meegenomen in onderzoek?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

???

Nog meer gebruikers?

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in de provincie Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook dit gebouw niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar Gemeente Ten Boer
Gemeente doet onderzoek

I.o.m. Gemeente Ten Boer communicatie oppakken?

Kantoorgebouw Kreupelstraat

Wie is eigenaar?

Gemeente Groningen

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Stadjsers: bezoekers

Medewerkers gemeente

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Bijeenkomst/mail/intranet

Bezoekers: in algemene overkoepelende verhaal meenemen, niet specifiek. Wel informeren KCC + balie Kreupelstraat.

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook de gemeentelijke gebouwen niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere gemeentelijke gebouwen?

Wat betekent dit voor andere grote kantoorgebouwen?

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar Gemeente.

Gemeente doet onderzoek

Gemeente communiceert met eigen medewerkers en bezoekers van de locatie.

Brief met uitleg + verwijzing naar contactpersoon versturen naar andere kantoorgebouwen? + info naar KCC.

Lewenborgflat Lijzijde

Wie is eigenaar?

Nijestee

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Nagaan bij Nijestee.

Bijvoorbeeld de flat Lijzijde haven bevat een unieke woonvorm waarin een deel van de appartementen bewoond wordt door senioren, Antilliaanse ouderen (woongroep Brasa) en bewoners met een verstandelijke beperking.

Omwonenden informeren? Gaat om een hoog gebouw.

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Hangt af van de bewoners

Dmv welke kanalen

Bewoners: uitnodigen voor bijeenkomst? Brief?

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook flatgebouwen niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Er staan meer flats in Lewenborg van hetzelfde type. Hoeveel? Ook informeren over uitkomsten.

Wat betekent dit onderzoek voor andere flatbewoners? Bv. brief en contactpersoon voor vragen naar andere corporaties (De Huismeesters, Patrimonium, Lefier, Steelande, Nijestee).

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Nijestee is eigenaar

Gemeente doet onderzoek

I.o.m. Nijestee, hoe communicatie verder oppakken

Martinikerk

Wie is eigenaar?

Stichting Martinikerk (nagegaan bij [REDACTED] (10)(2e)). De gemeente is eigenaar van de toren.

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is de Martinikerk als een van de eerste gebouwen in het onderzoek meegenomen?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Op zondag vinden vier kerkdiensten plaats. Daarnaast zijn het schip, het koor, de kapel, de librije en de Frederici-kamer het hele jaar door te huur voor allerlei doeleinden: congres, vergadering, diploma-uitreiking, huwelijkssluiting, receptie, diner etc. De Martinikerk is een officiële trouwlocatie van de gemeente Groningen.

De stichting organiseert toeristisch bezoek en rondleidingen.

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek. De Martinikerk met toren is wel een icoon voor stad en regio. Mocht de kerk dicht moeten of onherstelbaar beschadigd zijn dan geeft dat mogelijk sociale onrust.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Overleg.

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook de oude kerken niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere oude kerkgebouwen? Brief met daarin zoveel mogelijk vragen beantwoord+ contactpersoon voor vragen, verspreiden onder oude kerkgebouwen. Ook naar KCC gemeente.

(wat is oud?)

Omwonenden meenemen in communicatie?

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar: Stichting Martinikerk

Gemeente doet onderzoek

Gemeente i.o.m. de stichting over communicatie

Parkeergarage Ossemarkt

Wie is eigenaar?

QPark

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is de parkeergarage als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Beheerders garage

Bezoekers parkeergarage

Ook vaste plekken voor bv. buurtbewoners/bedrijven?

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek. Niet te verwachten bij een parkeergarage. De garage zal misschien vermeden worden maar van sociale onrust zal naar verwachting geen sprake zijn.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook de parkeergarages niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere parkeergarages?

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar: QPark

Gemeente doet onderzoek

Gemeente i.o.m. QPark over communicatie

Tasmantoren

Wie is eigenaar?

Lefier

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat

moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Huurders en eigenaren.

De Tasman Toren telt in totaal 221 appartementen van verschillende afmetingen, van 58 m2 tot 238m2, verdeeld over de torens en zijvleugel. Op een hoogte van 75 meter bevindt zich de brug met de 12 XXL-loft appartementen.

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Bewoners via brief/bijeenkomst.

Omwonenden? Is een hoog gebouw.

Dmv welke kanalen

Bijeenkomst/brief

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook hoge gebouwen niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere hoge gebouwen (niet zijnde flats) waar mensen werken en of wonen?

DUO/Gasunie/Rabobank/?????

Brief naar andere gebouwen + contactpersoon voor vragen
Info naar KCC

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar Lefier + particuliere eigenaren?

Gemeente doet onderzoek

I.o.m. Lefier communicatie oppakken

Sportcentrum Kardinge

Wie is eigenaar?

Gemeente Groningen

Beheer: Werkmaatschappij Sport en Recreatie

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is Kardinge als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Verenigingen

Particuliere sporters/bezoekers sportwedstrijden/kinderen/ouders

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Is er een gebruikersoverleg?

Dmv welke kanalen

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook Kardinge niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere sportcomplexen? Euroborg, Martiniplaza, Topsporthal
Alfacollege, Sportcampus Zernike/

Of complexen waar veel mensen samenkomen?: Stadsschouwburg, Oosterpoort, Hoofdstation, RUG,
Hanzehogeschool, UMCG, Martini Ziekenhuis

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar: Gemeente

Gemeente doet onderzoek, i.o.m. WSR communicatietraject oppakken

Gemeente i.s.m. WSR communicatie verzorgen

Twee winkels Herestraat

Wie is eigenaar?

Etos

Etos eigenaar of huurder?

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom zijn deze twee winkels als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Medewerkers Etos

Bezoekers Etos

Woningen boven de winkel?

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook winkelpanden niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere winkelpanden? |

Doelgroep: eigenaren winkelpanden, huurders winkelpanden

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar: Etos

Gemeente doet onderzoek

Gemeente i.o.m. Etos over communicatie

Flat/verzorgingstehuis Bloemhof (Ten Boer)

Wie is eigenaar?

Zorggroep Groningen????

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

Er is een hoofdgebouw met aanleunwoningen rondom. En dan is er nog een speciale verpleegunit. Voor bewoners met lichamelijke (somatische) of geestelijke (psychogeriatrische) klachten, zoals dementie.

Nog meer gebruikers?

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek. Maar het gaat wel om een kwetsbare doelgroep dus de kans is groter.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Medewerkers

Bewoners/familieleden

Dmv welke kanalen

Bijeenkomst/brief

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook verzorgingshuizen niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere verzorgingshuizen/wooncomplexen voor ouderen?

Brief opstellen + contactpersoon voor vragen verspreiden onder verzorgingshuizen/wooncomplexen voor ouderen.

Info naar KCC

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar Zorggroep Groningen?

Gemeente doet onderzoek

I.o.m. Zorggroep Groningen de communicatie oppakken.

Watertoren Noord Noorderbinnensingel

Wie is eigenaar?

Het Groninger Monumenten Fonds, directeur Dick Janssen ((10)(2e) @Rizoem.nl)

Wat is er aan de hand?

Er is een eerste onderzoek gedaan naar de aardbevingsbestendigheid van het gebouw. Daarvan zijn nu de bevindingen binnen.

Waarom is dit gebouw als een van de eerste gebouwen onderzocht?

Wat moet er versterkt worden, ingrijpend? Indicatie van geven

Wie zijn de gebruikers?

De watertoren is verbouwd tot multifunctioneel centrum. Stadjes kunnen de ruimte huren voor feesten, lezingen of exposities.

Omwonenden informeren? Hoog gebouw.

Is er kans op sociale onrust?

Hangt af van de uitkomsten van het onderzoek.

Kunnen gebruikers in 1x worden geïnformeerd?

Dmv welke kanalen

Brief/bijeenkomst.

Wat is de kernboodschap?

Geen enkel gebouw in Groningen is aardbevingsbestendig gebouwd, dus ook de watertorens niet. Daarom doen we onderzoek en kijken we aan de hand van de onderzoeksresultaten hoe nu verder.

Wanneer gebeurt wat? Planning?

Consequenties voor vergelijkbare objecten?

Wat betekent dit onderzoek voor andere watertorens?

Wie doet wat? (wie communiceert met wie)

Eigenaar: Groninger Monumenten Fonds
Gemeente doet onderzoek

Gemeente i.o.m. eigenaar over communicatie

VOORBEELDBRIEF AAN EIGENAREN/BEWONERS

Geachte mevrouw, heer,

Graag informeren wij u als bewoner van de Tasmantoren over het volgende. De gemeente Groningen laat momenteel een onderzoek verrichten naar een aantal gebouwen in de stad. Het doel is om inzicht te krijgen in de vraag hoe gebouwen beter bestand kunnen worden gemaakt tegen de gevolgen van aardbevingen.

Doel van het onderzoek

Het onderzoek richt zich op verschillende soorten bestaande gebouwen. Bij de meeste bestaande bouw is in het verleden nooit rekening gehouden met het risico van aardbevingen. Momenteel wordt een voorlopige richtlijn, de zogenaamde NPR-richtlijn, gehanteerd voor het aardbevingsbestendig maken van nieuwbouw en bestaande bouw. Het doel van het onderzoek is om meer inzicht te krijgen in hoe gebouwen die niet volgens die richtlijn zijn ontworpen toch weerbaarder gemaakt kunnen worden tegen de gevolgen van aardbevingen. Het gaat niet om uitvoerig onderzoek, maar om een zogenaamde scan van de gebouwen, gericht op de volgende onderdelen:

Inventaris

UITLEG

Bouwelementen

UITLEG

Bouwkundige staat

UITLEG

Constructie

UITLEG

Omdat het onderzoek vooral een scan is, zal naar alle waarschijnlijkheid vervolgonderzoek nodig zijn om exact te bepalen hoe het gebouw zich verhoudt tot de voorlopige NPR-richtlijn. Toch verwacht de gemeente waardevolle informatie op te kunnen halen, die ook elders in de stad gebruikt kan worden bij de aanpak tegen de risico's van aardbevingen.

De Tasmantoren

Met deze brief willen wij u informeren dat in het gemeentelijk onderzoek de Tasmantoren een van de onderwerpen van onderzoek is. Net als voor de meeste bestaande bouw geldt ook hier dat deze niet is gebouwd volgens de richtlijn van de NPR. Het onderzoek is nog niet afgerond. De verwachting is dat medio juni de resultaten beschikbaar komen. Zodra dit het geval is, zullen wij u informeren over de uitkomsten en over welke eventuele vervolgacties aan de orde zijn.

Vragen

We kunnen ons voorstellen dat deze brief vragen bij u oproept. U kunt daarvoor contact opnemen met de eigenaar van het gebouw: NAAM, telefoon of NAAM van de gemeente Groningen, telefoon.

Met vriendelijke groet,

Gemeente

Eigenaar

QA VRAGEN EXEMPLARISCHE GEBOUWEN

Voor elk gebouw geldt de vraag:

- *Op basis van welke argumenten kunnen we aangeven dat er geen acuut gevaar is en het gebouw veilig genoeg is om in te wonen/werken/leren?*

Het is niet mogelijk om aan te geven dat er geen potentieel gevaar is. In het geval van een zware beving is deze wel aanwezig. Echter, dit geldt voor het merendeel van de gebouwen die in de stad staan. Het onderzochte gebouw is exemplarisch, dat betekent dat het gebouw een voorbeeld is voor andere soortgelijke gebouwen in de stad. Het gebouw is daarom niet meer of minder veilig dan andere, niet onderzochte, gebouwen in de stad.

De kans op een zware beving die de stad raakt, is erg klein. We gaan op basis van de huidige kennis uit van een kans van eens in de ... jaar (10)(2e) VRAGEN). Om het zekere voor het onzekere te nemen zijn wel maatregelen noodzakelijk. Welke dit zijn wordt duidelijk als we inzicht hebben in de uiteindelijke norm voor aardbevingsbestendige bouw. Dit zal naar verwachting eind 2015 bekend zijn. Daarna kan de stad, net als de regio, aan de slag met een versterkingsprogramma. De geconstateerde risico's krijgen een plek binnen dat programma.

Voor het totaal geldt:

- ***Waarom dit onderzoek?***

Dit onderzoek is uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de aardbevingsbestendigheid van verschillende soorten gebouwen in de stad (die als voorbeeld voor andere gebouwen kunnen gelden) en in de maatregelen die kunnen worden genomen om risico's te verkleinen.

Wat dit heeft opgeleverd is:

- We hebben nu de bevestiging van de aanname dat de meeste gebouwen niet voldoen aan de voorlopige richtlijn.
- We weten dat per locatie aanvullend onderzoek nodig zal zijn om exact te bepalen welke constructieve risico's aanwezig zijn en hoe deze kunnen worden aangepakt.
- We weten nu dat met relatief eenvoudige ingrepen de meeste risico's voorkomen kunnen worden en dankzij dit onderzoek weten we ook beter hoe we die kunnen toepassen.
- We hebben meer kennis ontwikkeld over onderzoek naar aardbestendigheid bij gebouwen. Die is voor de gemeente belangrijke informatie bij de verdere aanpak.

- ***Hoe ernstig is het?***

Geen enkel gebouw dat onderzocht is, voldoet volledig aan de voorlopige richtlijn. Dat komt overeen met onze verwachting, omdat bij de bouw destijds geen rekening met aardbevingen is gehouden. Of dit heel ernstig is, is moeilijk te beantwoorden met de kennis van nu. We gaan er van uit dat de kans op een zware beving erg klein is. De komende tijd zal beetje bij beetje steeds meer duidelijk worden over die kans, maar ook over de kennis die we hebben van gebouwen en het niveau waaraan ze

moeten voldoen. De gemeente Groningen vindt in elk geval dat het noodzakelijk is en blijft om de gaswinning zover terug te brengen dat de risico's verder verkleind worden.

- ***Wat gaat u met de resultaten doen?***

Eind dit jaar ligt de definitieve norm voor aardbevingsbestendig bouwen. Althans, zo heeft de minister beloofd. Dan weten we beter waaraan gebouwen moeten voldoen. Daarna zullen we samen met het Rijk en de NCG bekijken wat dit betekent voor de bestaande bouw in de stad. Mochten maatregelen noodzakelijk zijn, dan krijgen de onderzochte gebouwen een plek binnen die aanpak.

- ***Worden deze panden als eerste versterkt?***

In elk geval worden ze meegenomen in de aanpak van de stad. Of ze als eerste aan de beurt zijn, is afhankelijk van veel factoren. Denk daarbij aan kwetsbare groepen, de staat van het gebouw, de risico's voor het aantal mensen in een gebouw, enz.

- ***Zadelt u de eigenaren nu op met onverkoopbare panden?***

We zijn het onderzoek gestart in overleg met de eigenaren. Zij zijn daar dus steeds in betrokken. Voor de onderzochte gebouwen geldt dat zij exemplarisch zijn voor andere gebouwen, vergelijkbaar dus. Ze zijn net zo veilig of onveilig zijn als andere gebouwen in de stad. Het enige verschil is dat we bij deze panden we meer zicht hebben op de weerbaarheid tegen bevingen tegen de achtergrond van de vele onzekerheden die de gevolgen van gaswinning nog omringen. Het is zeer de vraag of potentiële kopers zich daardoor zouden laten afschrikken.

- ***De provincie heeft een soortgelijk onderzoek geanonimiseerd. Waarom hebt u dat niet gedaan?***

We willen als gemeente zoveel mogelijk transparant zijn. We hebben de eigenaren de gelegenheid gegeven om buiten de publiciteit te blijven. In enkele gevallen is dat ook gebeurd. Omdat we te maken hebben met gebouwen met veel gebruikers, hebben we er niet voor gekozen om te anonimiseren, in overleg met de eigenaren.

- ***Waarom heeft het zo lang geduurd voordat u naar buiten gaat?***

Het onderzoek heeft inderdaad geruime tijd in beslag genomen. Een van de redenen is dat we nog weinig ervaring hebben met dit type onderzoek. Bovendien is de richtlijn enkele keren bijgesteld en NAM moest volgens afspraak de onderzoeken nog valideren. Daarnaast hebben we gemeend een zorgvuldig communicatietraject te moeten bewandelen richting de eigenaren en gebruikers. Dat kost tijd.

- ***Wat betekent dit voor andere gebouwen in de stad?***

Dit onderzoek heeft ons opgeleverd dat we meer ervaring hebben met onderzoek naar de weerbaarheid van gebouwen. Die kennis kunnen gebruiken bij onderzoek op andere locaties, zodat we daar sneller tot een oordeel kunnen komen. We hebben ook geleerd dat het nodig is om goed te kijken naar allerlei factoren die een rol kunnen spelen bij de weerbaarheid van gebouwen. Pas dan kun je per locatie conclusies trekken.

- ***Wanneer begint u met een versterkingsprogramma in de stad?***

Eind dit jaar definitieve norm, dan overleg Rijk en NCG over wat dit betekent voor gebouwen in de stad, Daarna kunnen we deze vraag beter beantwoorden.

- ***Kunnen de gebouwen gewoon in gebruik blijven?***

Ja, de risico's zijn niet groter of minder groot dan bij de meeste andere gebouwen.

- ***Wie gaat de kosten betalen van noodzakelijke maatregelen?***

Eerst moeten we bepalen welke maatregelen we moeten nemen. Daar is in veel gevallen nog aanvullend onderzoek voor nodig. Dat kunnen we pas doen als de def norm voor aardbevingsbestendige bouw er is. Dat is ook het moment om concrete vervolgacties te bepalen. Met betrekking tot de vraag wie dit gaat betalen gaan wij er nog steeds vanuit, dus ook nu, dat de veroorzaker betaalt. Dat is NAM.

- ***Wat gaat de gemeente nu doen? Hoe ziet u uw rol?***

HANDELINGSPERSPECTIEF

- ***Welk gebouw is er nu het slechtst aan toe?***

Op die vraag is geen antwoord te geven, omdat de gebouwen niet zo 1 op 1 kunnen worden vergeleken. Overigens is geen enkel gebouw er slecht aan toe. Ze zijn niet berekend op zware bevingen, maar dat geldt voor de meeste gebouwen in de stad.

Basisschool Engelbert:

- Eerder is aangegeven dat de resultaten al gedeeld zijn met schoolbestuur. Klopt dat? Zo ja: welk communicatietraject nog nodig? Zijn personeel + ouders ook op de hoogte?

- Staat dit los van het schoolgebouwenonderzoek? Of wordt de school daarin ook meegenomen? Wat voegt dat onderzoek toe/niet toe aan dit onderzoek?

- In het archief zijn geen constructieve gegevens meer beschikbaar, hoe kan dat?

- Het uitvallen van 1 of meer stiepen kan het bezwijken van de vloerschijf tot gevolg hebben. Voor de veiligheid van de constructie is het noodzakelijk dat die functie in tact blijft.

Dat klinkt niet veilig, wat gaat de gemeente hier aan doen?

- Is het schoolgebouw nog veilig voor de kinderen en leerkrachten om in te verblijven?

- Laat de gemeente ook andere scholen onderzoeken? Hoe staat het daarmee?

Cultuurhistorische boerderij Ten Boer

- Communiceert de gemeente Groningen over dit onderzoek of doet de gemeente Ten Boer dat? Ligt misschien in het verlengde van de vraag of in Ten Boer hetzelfde traject wordt gevolgd (collegebesluit, brief naar eigenaren namens college Ten Boer) of dat de gemeente Groningen het traject volledig verzorgt, ook voor de panden in Ten Boer.

- Wat betekent de uitkomst van dit rapport voor andere boerderijen in Ten Boer?

In het gemeentearchief zijn geen constructieve overzichten (meer) beschikbaar. Hoe kan dat?

Hoe representatief is dit voor andere boerderijen (in de omgeving van) Ten Boer?

Kantoorgebouw Kreupelstraat

- Wat betekent de uitkomst voor andere kantoorgebouwen in de stad?

Het bouwvolume bevat een deel kantoorfuncties en een deel woningbouw. Alleen de kantoorfunctie is onderzocht. Wat zegt dit rapport over het gedeelte woningbouw?

Kan ik nog veilig werken aan de Kreupelstraat?

Laat de gemeente de punten uit het rapport meteen onderzoeken/uitvoeren?

Kennen de medewerkers het rapport?

Lewenborgflat Lijzijde

- Staan er meer van dezelfde flats in Lewenborg? Zo ja: hoeveel? Wat betekent dit onderzoek voor

die flats, ook nader onderzoeken? Hierover actief communiceren?

- Wat betekent dit voor andere flats in de stad?
- In de stad staat meer hoogbouw. Is dit 1 op 1 te vergelijken?
- Er is sprake van dat de seismische belasting niet door het gebouw kan worden opgevangen. Wat betekent dit?
- Is het wonen in de flat nog veilig?
- Is deze flat te vergelijken met die in Delfzijl?
- U zou toch onderzoek gaan doen naar hoogbouw?

Martinikerk

- Wat betekent dit onderzoek voor andere oude kerkgebouwen in de stad?
Is het nog veilig om grote evenementen te houden in de Martinikerk?
- Hoe zit het met de toren? In het rapport staat dat deze een risico vormt wanneer deze bezwijkt. Hoe groot is de kans daarop?
- Er zou persoonlijk letsel kunnen optreden door vallend pleisterwerk. Wat gaat u daar aan doen?
- Er lijkt veel mis met losse elementen in de kerk. Gaat u dat op korte termijn aanpakken?
- Is de situatie in de Martinikerk te vergelijken met andere historische gebouwen in de stad?

Parkeergarage Ossemarkt

Sportcentrum Kardinge

De torsiestijfheid van het bouwdeel C is zeker ontoereikend. (...) Verder zijn de wanden waarschijnlijk te slank voor het opnemen van horizontale seismische lasten. Door scheurvorming in de wanden gaat de samenhang verloren. Uitval van delen van de wanden kan letsel veroorzaken.

- Dat klinkt niet veilig, wat gaat de gemeente hier aan doen?
- Is het gebouw nog veilig genoeg om dagelijks grote groepen sporters te ontvangen?

De torsiestijfheid van het bouwdeel C is zeker ontoereikend.

Verder zijn de wanden waarschijnlijk te slank voor het opnemen van horizontale seismische lasten. Door scheurvorming in de wanden gaat de samenhang verloren. Uitval van delen van de wanden kan letsel veroorzaken.

- Dat klinkt niet veilig, wat gaat de gemeente hier aan doen?

- Is het gebouw nog veilig genoeg om dagelijks grote groepen sporters te ontvangen?

Tasmantoren

- Wanneer is bekend of de ledenraadpleging op 11 september lukt?

Hoe veilig is de toren? In het rapport staat onder meer dat:

- voor de standzekerheid van de torens een aantal eigenschappen nadelig werkt.
- Het gewicht van de brug nadelig is voor gelijke massaverdeling. Het verhoogt het zwaartepunt en heeft een negatief effect op de stabiliteit.

Er staan appartementen te koop in de toren, wat betekent dit voor de verkopende partij?

Hoe hebben de huurders/eigenaren op dit rapport gereageerd?

Wat betekent dit rapport voor andere hoge appartemententorens in de stad?

Twee winkelpanden Herestraat

- Wat betekenen de uitkomsten voor overige winkelpanden in de stad? En hoe gaat de gemeente daar mee om?

- Zijn er boven de winkels aparte woningen? Moeten die mensen geïnformeerd?

- Zijn de winkels niet extra kwetsbaar doordat er geen zijwanden zijn?
- Is de verlichting met de kabels over de Herestraat gespannen een risico?

In het gemeentearchief zijn geen constructieve overzichten (meer) beschikbaar. Hoe kan dat?

In het rapport staat dat de naastgelegen panden van grote invloed zijn op de onderzochte panden. Zijn de eigenaren van deze panden op de hoogte?

Betekent dit dat veel winkelpanden in de Herestraat/Groningen verbouwd moeten worden?

Is het nog veilig om in de Groninger binnenstad te winkelen?

Wat gaat de gemeente doen om de winkelpanden in Groningen veiliger te maken?

De verlichtingskabels kunnen een gevaar opleveren voor voorbijgangers. Wat gaat de gemeente hier aan doen?

Hoe hebben de eigenaren van de panden en de winkeleigenaren hierop gereageerd?

Verzorgingstehuis Bloemhof in Ten Boer

- Wie communiceert hierover? De gemeente Groningen of de gemeente Ten Boer? Zie ook de boerderij in Ten Boer.

- Hoe gaat de gemeente om met andere verzorgingstehuizen? Krijgen die voorrang bij de onderzoeken en de versterkingsprogramma's?

-Is het gebouw veilig genoeg om als woonzorgcentrum in gebruik te zijn?

Pagina 21

Dragend metselwerk

Slanke dragende metselwerk wanden kunnen bezwijken onder belastingen uit het vlak, wat (partiële) instorting teweeg kan brengen.

-Dit klinkt als niet veilig, wat gaat hier aan gebeuren?

Watertoren Noord

- Wat betekent dit onderzoek voor de andere watertoren?

Wat vindt de eigenaar van dit rapport?

Kan de watertoren veilig gebruikt worden?

Gaan de eigenaren actie ondernemen?

Wessel Gansfort College

- Hoe verhoudt dit onderzoek zich tot het schoolgebouwenonderzoek? Wat zijn de verschillen tussen beide onderzoeken en komt dit gebouw in beide onderzoeken voor?

Er is maar 1 bouwdeel onderzocht. Gaat u de rest ook nog onderzoeken?

In het rapport is er sprake van mogelijk persoonlijk letsel. Kunt u dit gebouw nog wel veilig gebruiken?

Gaat u andere scholen ook onderzoeken?

Zorgcentrum Amkemaheerd

- Wat betekent dit onderzoek voor andere zorgcentra in de stad? Gaat de gemeente hier met voorrang aandacht aan besteden?

- U hebt al een inspectie gedaan in november 2014. Pas nu komt u met de resultaten naar buiten. Waarom heeft dit zo lang geduurd?

SAMENVATTINGEN, zie stuk van (10)(2e) en opmerkingen (10)(2e) NOG TOEVOEGEN